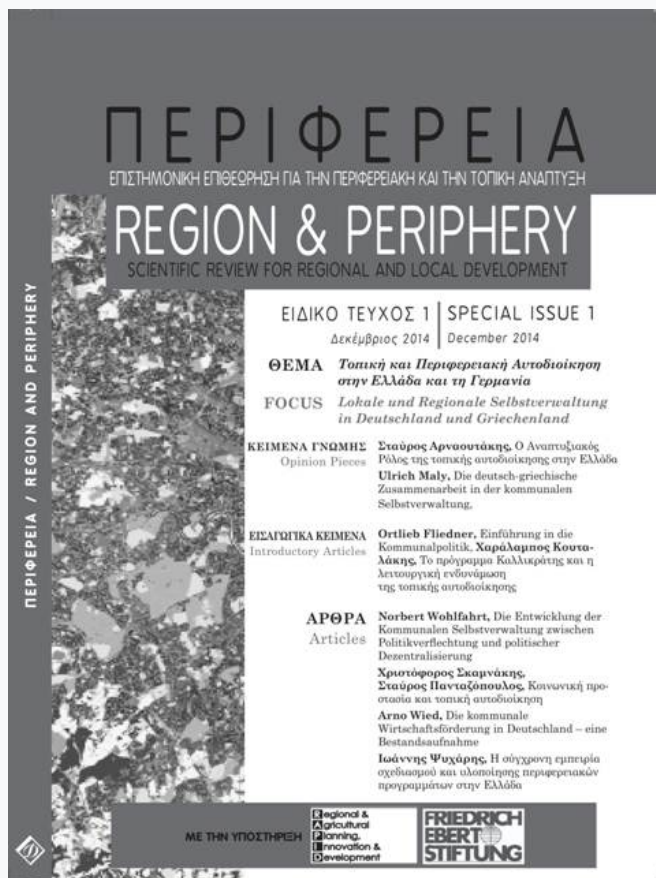

Περίφρεια

Τόμ. 4, Αρ. 4 (2014)

Περίφρεια | Region & Periphery - Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα και τη Γερμανία

Το πρόγραμμα Καλλικράτης και η λειτουργική ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Χαράλαμπος Κουταλάκης

doi: [10.12681/rp.18500](https://doi.org/10.12681/rp.18500)

Copyright © 2018, Χαράλαμπος Κουταλάκης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κουταλάκης Χ. (2014). Το πρόγραμμα Καλλικράτης και η λειτουργική ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. *Περίφρεια*, 4(4), 33–41. <https://doi.org/10.12681/rp.18500>

Το πρόγραμμα Καλλικράτης και η λειτουργική ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Χαράλαμπος Κουταλάκης, *Επίκουρος καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Το πρόγραμμα Καλλικράτης το οποίο εισήχθη το 2010 με το Ν 3852/2010 μετέβαλε δραστικά τα δεδομένα τόσο ως προς τη διοικητική ικανότητα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των αποκεντρωμένων δομών του κράτους όσο και ως προς το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που ασκούν. Είναι η πρώτη φορά που επιδιώκεται μια συνολική ταυτόχρονη μεταρρύθμιση όλων των δομών και λειτουργιών του κράτους που δεν εντάσσονται στην κεντρική διοίκηση με στόχο την ενδυνάμωση της νομικοπολιτικής τους θέσης και τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης σε κρίσιμους τομείς των δημόσιων πολιτικών.

Η μεταρρύθμιση αυτή φαίνεται να αντιμετωπίζει χρόνιες παθολογίες του ελληνικού διοικητικού συστήματος τόσο σε επίπεδο αποκεντρωμένης διοίκησης όσο και σε επίπεδο αυτοδιοίκησης. Ήδη από τη δεκαετία του 1950 όλες οι εκθέσεις για την ελληνική οικονομία καταλήγουν σε μια κοινή διαπίστωση: οι διαρθρωτικές ανεπάρκειες του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα αποτελούν έναν από τους βασικότερους ανασταλτικούς παράγοντες για την επίτευξη υψηλών ρυθμών οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Είναι ενδεικτικό, ότι παρά την εισροή σημαντικών πόρων από την ΕΕ τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, βασικοί δείκτες οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης όπως το ΑΕΠ, η ανεργία και το επίπεδο φτώχειας αναδεικνύουν σημαντικές και μόνιμες ανισοροπίες στις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας. Οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες τόσο μεταξύ των περιφερειών όσο και μεταξύ διαφορετικών χωρικών ενότητων στο εσωτερικό τους αποτελούν το βασικό δομικό χαρακτηριστικό του μοντέλου ανάπτυξης της χώρας μας. Παρά τα σημαντικά βήματα προς την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση με τα λοιπά κράτη μέλη της ΕΕ, οκτώ από τις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας μας συγκεντρώνουν ΑΕΠ κάτω από το 75% του κοινοτικού μέσου όρου. Το ίδιο ισχύει και για τις ενδοπεριφερειακές ανισότητες που είναι έντονες ιδιαίτερα στις περιφέρειες με νησιωτικό χαρακτήρα, στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές καθώς και στα μεγάλα αστικά κέντρα, στο εσωτερικό των οποίων παρατηρούνται έντονες διαφοροποιήσεις στην ποιότητα ζωής και στην πρόσβαση των πολιτών σε υποδομές και ποιοτικές υπηρεσίες, ιδίως στην παιδεία, υγεία και κοινωνική πρόνοια.

Εκτός από τους γνωστούς ιστορικούς και γεωμορφολογικούς παράγοντες, τα αίτια της υστέρησης αυτής οφείλονται σε μεγάλο βαθμό σε μια σειρά από δομικές και λειτουργικές ανεπάρκειες της Ελληνικής διοίκησης σε όλα τα επίπεδα. Η συγκεντρωτική δομή της διοίκησης και η συσσώρευση τεράστιου όγκου εκτελεστικής

φύσης λειτουργιών στα υπουργεία οδηγεί σε αναποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των πολιτών και αποσπούν σημαντική ενέργεια και πόρους από τον στρατηγικό σχεδιασμό και τη χάραξη πολιτικής στον τομέα ευθύνης τους. Η συχνή επικάλυψη αρμοδιοτήτων και λειτουργιών δημιουργούν τεράστιο διοικητικό κόστος, σύγχυση και δυσοφορία στον πολίτη και διάχυση της διοικητικής ευθύνης. Οι περιορισμένες οργανωτικές δυνατότητες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού που λόγω του μικρού πληθυσμιακού και χωρικού τους μεγέθους αδυνατούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στον στρατηγικό σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικών αναπτυξιακών πολιτικών, αλλά και στην επίτευξη των απαραίτητων οικονομιών κλίμακας στην παροχή βασικών υπηρεσιών προς τους πολίτες. Ενδεικτικά: Το 53% των Καποδιστριακών Δήμων είχε πληθυσμό κάτω από 5.000 κατοίκους. Μόνο το 25% των Δήμων έχει πληθυσμό μέχρι 10.000 κατοίκους. Εκτός από σημαντικές ελλείψεις σε εξειδικευμένο προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή, η συντριπτική πλειονότητα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεν έχει σήμερα οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια, καθώς εξαρτώνται αποκλειστικά από την χρηματοδότηση της κυβέρνησης. Όπως έχει διαπιστωθεί από την εμπειρία υλοποίησης των ΚΠΣ οι επιχειρησιακές και διαχειριστικές δυνατότητες τους είναι περιορισμένες, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να εκμεταλλευτούν τις αναπτυξιακές ευκαιρίες που υπάρχουν. Ανάλογες διαπιστώσεις μπορούν να γίνουν και για το δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης. Ο κατακερματισμός των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων σε μικρές ενότητες, η συμφόρηση του έργου τους σε μεγάλο αριθμό διεκπεραιωτικών κυρίως αρμοδιοτήτων αποτελούν βασικούς ανασταλτικούς παράγοντες στην ουσιαστική συμβολή τους στον αναπτυξιακό προγραμματισμό. Οι παραπάνω αδυναμίες, παρά τις σημαντικές προσπάθειες που έγιναν με το πρόγραμμα Καποδιστριας περιορίζουν τον αναπτυξιακό ρόλο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς πολύ συχνά οι πολιτικές για την περιφερειακή ανάπτυξη επιφέρουν αντίθετα από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ισχυροποιώντας τους ήδη ισχυρούς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης που διαθέτουν τους απαιτούμενους οργανωτικούς πόρους, το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό και τις επιτελικές υπηρεσίες για την ανάληψη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών. Η προβληματική αυτή κατάσταση σε συνδυασμό με τη ραγδαία επιδείνωση της λειτουργίας του κράτους τα τελευταία χρόνια, είναι κύριος λόγος γιγάντωσης του δημοσιονομικού προβλήματος και εμπόδιο στην ανάπτυξη. Είναι, βέβαια, γεγονός, ότι κατά τα τελευταία τριάντα χρόνια καταβλήθηκαν έντονες προσπάθειες για την υπέρβαση του συγκεντρωτισμού που απέδωσε στο ελληνικό κράτος τον «τίτλο» του πιο συγκεντρωτικού στην Ευρώπη. Τα αλληπάλληλα κύματα μεταφοράς αρμοδιοτήτων προς την αυτοδιοίκηση και τις περιφερειακές υπηρεσίες, με σημαντικές τομές, όπως η καθιέρωση της κρατικής περιφέρειας, της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και του Καποδιστρια και η καθιέρωση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ), αναβάθμισαν θεαματικά τη θέση της τοπικής αυτοδιοίκησης στο πολιτικο-διοικη-

τικό μας σύστημα χωρίς, όμως, να την καταστήσουν τόσο ισχυρή και αποτελεσματική, όσο απαιτούν οι ανάγκες για εξυπηρέτηση του πολίτη, για την ανάπτυξη της χώρας και για την εναρμόνιση στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Το πρόγραμμα Καλλικράτης αποσκοπεί στην εξοικονόμηση πόρων μέσω ευρύτατων συνενώσεων των δήμων ώστε να επιτευχθούν οι κατάλληλες οικονομίες κλίμακας τόσο στην παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες όσο και στον προγραμματισμό αναπτυξιακών παρεμβάσεων. Ο αριθμός των Δήμων σε όλη τη χώρα, με την εφαρμογή των κριτηρίων συνενώσεων περιορίζεται δραστικά σε 325. Στις 13 Περιφέρειες μεταφέρονται εκείνες οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης που ασκούνται αποτελεσματικότερα σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς επίσης και αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από την κρατική περιφέρεια, εκτός από όσες, έχοντας αμιγώς κρατικό χαρακτήρα, παραμένουν στην αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση.

Οι νέες αρμοδιότητες των Δήμων

Ο αριθμός των Δήμων σε όλη τη χώρα, με την εφαρμογή των κριτηρίων συνενώσεων περιορίζεται δραστικά σε 325. Οι νέοι και ισχυροί δήμοι αναλαμβάνουν νέες αρμοδιότητες, μαζί με τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους που προέρχονται από την καταργούμενη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση σε τομείς όπως η πρόνοια και η προστασία της δημόσιας υγείας, η ανέγερση σχολικών κτιρίων, η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, η ένταξη των μεταναστών, οι πολεοδομικές εφαρμογές, ο υγειονομικός έλεγχος, η προστασία της παιδικής και της τρίτης ηλικίας, οι λαϊκές αγορές οι αδειοδοτήσεις και ο έλεγχος πολλών τοπικών, οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων και η πολιτική προστασία.

Οι νέες αρμοδιότητες των περιφερειών

Στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση μεταφέρονται εκείνες οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης που ασκούνται αποτελεσματικότερα σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς επίσης και αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από την κρατική περιφέρεια, εκτός από όσες, έχοντας αμιγώς κρατικό χαρακτήρα, παραμένουν στην αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση. Συγκεκριμένα στις ΠΑ μεταφέρονται αρμοδιότητες στους εξής τομείς: α) Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, ιδίως η διαχείριση των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, η εκπόνηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιφέρειας και η υλοποίηση των σχετικών με αυτά δράσεων, β) Υποδομών – Μεταφορών – Επικοινωνιών, ιδίως έργα τα οποία έχουν αμιγώς περιφερειακή διάσταση, εκπόνηση μελετών της οδικής κυκλοφορίας υπεραστικού οδικού δικτύου, διαχείριση έργων περιφερειακού επιπέδου, ακτοπολιτικές συγκοινωνίες, λιμάνια περιφερειακής σημασίας, γ) Περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής (διαχείριση στερεών αποβλήτων, εποπτεία των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών περιφερειακής σημασίας), δ) Φυσικών πόρων – ενέργειας – βιομηχανίας,

ε) Εμπορίου, τουρισμού και απασχόλησης, στ) Εκπαίδευσης, πολιτισμού και αθλητισμού (δια βίου εκπαίδευση, θέματα κατάρτισης και επιμόρφωσης), ζ) Γεωργίας - κτηνοτροφίας και αλιείας, η) Πολιτικής Προστασίας. Με τον τρόπο αυτό η περιφερειακή αυτοδιοίκηση γίνεται ο βασικός πυλώνας του αναπτυξιακού προγραμματισμού.

Η αναδιοργάνωση της περιφερειακής αποκέντρωσης και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης υπαγορεύεται από το στάδιο οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, τις γενικές κατευθύνσεις του χωροταξικού σχεδιασμού, τον διεθνή ανταγωνισμό για την ανάπτυξη των περιφερειών και την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων που προέρχονται από την περιφερειακή πολιτική της ευρωπαϊκής ένωσης. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις βρίσκονται σε αρμονία με τους Συνταγματικούς κανόνες της χώρας, τα αναπτυξιακά προγράμματα που υλοποιούνται στην Ελλάδα, τους κανονισμούς των διαρθρωτικών ταμείων της ευρωπαϊκής ένωσης, καθώς και τις βασικές κατευθύνσεις του χωροταξικού σχεδιασμού.

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις, οι Περιφέρειες αναλαμβάνουν :

Τις υπηρεσίες και αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που καταργούνται, εκτός

από εκείνες οι οποίες μεταφέρονται στους Δήμους. Σημαντικές αρμοδιότητες, που ασκούνται, σήμερα, από την Κρατική Περιφέρεια, με εξαίρεση όσες πρέπει να παραμείνουν στα αποκεντρωμένα όργανα του κράτους, χάριν της ενότητας της κρατικής πολιτικής, σε ολόκληρη την επικράτεια, όπως τα θέματα χωροταξίας – πολεοδομίας, δασικής και μεταναστευτικής πολιτικής. Η Περιφέρεια γίνεται ο βασικός πυλώνας του αναπτυξιακού προγραμματισμού, ενώ κομβικός καθίσταται ο ρόλος της, ως προς τα έργα και τις υποδομές. Βασική προϋπόθεση είναι η επαρκής στελέχωσή της, αλλά και η αξιοποίηση της πείρας και της τεχνογνωσίας που έχουν αποκτήσει μέχρι σήμερα οι αντίστοιχες υπηρεσίες των κρατικών Περιφερειών, ορισμένες από τις οποίες μεταφέρονται, μαζί με το προσωπικό τους και τους πόρους τους, στις νέες Περιφέρειες.

Συγκεκριμένα στις ΠΑ μεταφέρονται αρμοδιότητες στους εξής τομείς: α) Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, ιδίως η διαχείριση των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, η εκπόνηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιφέρειας και η υλοποίηση των σχετικών με αυτά δράσεων, β) Υποδομών – Μεταφορών – Επικοινωνιών, ιδίως έργα τα οποία έχουν αμιγώς περιφερειακή διάσταση, εκπόνηση μελετών της οδικής κυκλοφορίας υπεραστικού οδικού δικτύου, διαχείριση έργων περιφερειακού επιπέδου, ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες, λιμάνια περιφερειακής σημασίας, γ) Περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής (διαχείριση στερεών αποβλήτων, εποπτεία των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών περιφερειακής σημασίας), δ) Φυσικών πόρων – ενέργειας – βιομηχανίας, ε) Εμπορίου, τουρισμού και απασχόλησης, στ) Εκπαίδευσης, πολιτισμού και αθλητισμού (δια βίου εκπαίδευση, θέματα κατάρτισης και επιμόρφωσης), ζ) Γεωργίας - κτηνοτροφίας και αλιείας, η) Πολιτικής Προστασίας.

Das Programm Kallikratis und die funktionelle Stärkung der Örtlichen Selbstverwaltung

Ch. Koutalakis, *Assistenzprofessor, Universität Athen*

Einführende Anmerkungen

Das Programm Kallikratis, das 2010 durch das Gesetz 3852/2010 eingeführt wurde, hat die Situation sowohl im Hinblick auf die Verwaltungsfähigkeit der Organe der örtlichen Selbstverwaltung und der dezentralen staatlichen Strukturen als auch im Hinblick auf ihren Befugnisrahmen deutlich geändert. Erstmals versucht man gleichzeitig und grundlegend sämtliche Strukturen und Funktionen des Staates zu reformieren, die nicht zur zentralen Verwaltung gehören, mit dem Ziel, ihre rechtlich-politische Stellung zu stärken und einen vollständigen Rahmen für eine vielschichtige Regierung in den kritischen Bereichen der öffentlichen Politik zu schaffen.

Diese Reform wird mit langjährigen Problemen des griechischen Verwaltungssystems konfrontiert, sowohl auf der Ebene der dezentralen Verwaltung als auch auf der Ebene der Selbstverwaltung. Bereits seit den 50er Jahren gelangen sämtliche Berichte über die griechische Wirtschaft zur derselben Schlussfolgerung: Die strukturellen Unzulänglichkeiten des öffentlichen Sektors in Griechenland wirken als einer der größten hemmenden Faktoren jedem starken Wirtschaftswachstum und jeder sozialen Entwicklung entgegen. Bezeichnend ist, dass ungeachtet der bedeutenden finanziellen Mittel, die in den letzten drei Jahrzehnten aus der EU geflossen sind, die grundlegenden Indikatoren für die wirtschaftliche und soziale Entwicklung, wie das BIP, die Arbeitslosigkeit und die Armut, das ausgeprägte und permanente Ungleichgewicht in den Produktionskapazitäten des Landes zum Ausdruck bringen. Die soziale und wirtschaftliche Ungleichheit sowohl zwischen den Regionen als auch innerhalb der verschiedenen lokalen Einheiten ist das strukturelle Hauptmerkmal des Entwicklungsmodells unseres Landes. Obwohl bedeutende Schritte in Richtung der wirtschaftlichen und sozialen Annäherung an die übrigen EU-Mitgliedstaaten unternommen wurden, erreichen acht der dreizehn Regionen unseres Landes ein BIP unter 75% des EU-Durchschnitts. Dasselbe gilt auch für die Ungleichheiten innerhalb der Regionen, die auf den Inseln, in den Bergen und in den abgelegenen Gebieten besonders ausgeprägt sind. Eine signifikante Ungleichheit findet sich aber auch in den großen Stadtzentren, in denen starke Unterschiede in der Lebensqualität und in dem Zugang der Bürger zu Infrastrukturen und qualitätsvollen Dienstleistungen herrschen, insbesondere in den Bereichen der Ausbildung, Gesundheit und sozialen Fürsorge.

Abgesehen von den bekannten historischen und geomorphologischen Faktoren liegen die Ursachen dieses Rückstands hauptsächlich in einer Reihe von strukturellen und funktionellen Unzulänglichkeiten der griechischen Verwaltung auf allen Ebenen. Die zentralisierte Verwaltungsstruktur und die geballte Konzentration von Exekutivfunktionen in den Ministerien führen zu ineffizientem Umgang mit den alltäglichen Problemen der Bürger und zur Verschwendung von reichlich Energie und Mitteln der strategischen Planung und der politischen Entscheidungen in ihren Verantwortungsbereichen. Die häufige Überlappung von Zuständigkeiten und Funktionen verursacht riesige Verwaltungskosten, sorgt für Verwirrung und Unzufriedenheit beim Bürger und schafft diffuse Verantwortungsbereiche in der Verwaltung. Die eingeschränkten Organisationsmöglichkeiten der lokalen Selbstverwaltungsinstitutionen ersten. und zweiten Grades aufgrund ihrer niedrigen Bevölkerungszahl und ihrer Größe beeinträchtigen die Mitwirkung an der strategischen Planung und an der Umsetzung der örtlichen Entwicklungspolitik erheblich und verhindern ebenfalls die erforderlichen Einsparungen im Bereich der Versorgung der Bürger mit grundlegenden Dienstleistungen. Zum Beispiel: 53% der Gemeinden nach dem Kapodistrias-Plan hatten unter 5.000 Einwohner. Nur 25% der Gemeinden hatten bis zu 10.000 Einwohner. Zusätzlich zu dem bedeutenden Mangel an Fachpersonal und logistischer Infrastruktur, ist die überwältigende Mehrheit der Organe der örtlichen Selbstverwaltung heute weder wirtschaftlich noch verwaltungstechnisch selbständig, da sie ausschließlich von der Finanzierung durch die Regierung abhängig sind. Die Erfahrung mit der Umsetzung des Unterstützungsrahmens der EU hat gezeigt, dass ihre unternehmerischen und verwaltungstechnischen Fähigkeiten beschränkt sind und sie daher nicht im Stande sind, die bestehenden Entwicklungsgelegenheiten zu nutzen. Dem entsprechend lauten auch die Schlussfolgerung zum zweiten Grad der Selbstverwaltung. Die Zerstückelung der Selbstverwaltung der Präfekturen in kleine Einheiten, die Belastung ihrer Arbeiten durch eine große Anzahl von Befugnissen, die hauptsächlich die Sachbearbeitung betreffen, sind die hemmenden Hauptfaktoren, die jeden wesentlichen Beitrag zur Entwicklungsplanung verhindern. Diese Schwächen schränken trotz der bedeutenden Anstrengungen, die im Rahmen des Programms Kapodistrias unternommen wurden, die Rolle der Organe der örtlichen Selbstverwaltung in der Entwicklung ein, da die Politik für die Entwicklung der Regionen oft das Gegenteil vom erhofften Ergebnis bringen, indem sie die bereits bestehenden mächtigen Organe der örtlichen Selbstverwaltung stärken, die über die nötigen organisatorischen Mittel, das geeignete Personal und die führenden Dienste für das Ergreifen von Entwicklungsinitiativen verfügen. Diese

problematische Situation ist in Verbindung mit der rasanten Verschlechterung des funktionierenden Staates in den letzten Jahren die Hauptursache für das riesige finanzielle Problem und die verzögerte Entwicklung. Sicherlich hat man in den letzten dreißig Jahren nach besten Kräften versucht, die Zentralisierung zu überwinden, die dem griechischen Staat den „Titel“ des zentralisiertesten Staates in Europa einbrachte. Die verschiedenen aufeinander folgenden Phasen der Übertragung von Zuständigkeiten an die Selbstverwaltung und die Regionaldienste mit bedeutenden Einschnitten, wie etwa die Einführung der staatlichen Region, der Selbstverwaltung der Präfekturen und des Programms Kapodistrias sowie die Einführung der Zentralen Eigenständigen Ressourcen (KAP) haben die Situation der örtlichen Selbstverwaltung in unserem politischen und Verwaltungssystem erheblich verbessert, ohne diese jedoch zur Stärke und Effizienz zu verhelfen, die für die Versorgung der Bürger, die Entwicklung des Landes und die Harmonisierung mit dem europäischen Vermögenswerten erforderlich wären.

Das Programm Kallikratis hat die Einsparung von Mitteln durch weitgehende Zusammenlegungen von Gemeinden zum Ziel, so dass ein geeigneter finanzieller Maßstab bei der Erbringung von Dienstleistungen an den Bürgern und in der Planung von Entwicklungsmaßnahmen erreicht wird. Die Anzahl der Gemeinden im ganzen Land wird durch die Anwendung der Zusammenlegungskriterien deutlich auf 325 gesenkt. Die Zuständigkeiten der Selbstverwaltung der Präfekturen, welche effizienter auf Regionsebene auszuüben sind, werden auf die 13 Regionen übertragen. Dasselbe gilt für Zuständigkeiten, die heute von der staatlichen Region ausgeübt werden, außer denjenigen, die einen rein staatlichen Charakter haben und bei der dezentralen staatlichen Verwaltung bleiben.

Die neuen Zuständigkeiten der Gemeinden

Die Anzahl der Gemeinden im ganzen Land wird durch die Anwendung der Zusammenlegungskriterien deutlich auf 325 gesenkt. Die neuen, stärkeren Gemeinden übernehmen auch neue Zuständigkeiten, gemeinsam mit den personellen und finanziellen Mitteln der einstigen und nun abgeschafften Selbstverwaltung der Präfekturen. Dies gilt insbesondere für die Fürsorge und den Schutz der öffentlichen Gesundheit, den Bau von Schulgebäuden, die Bekämpfung der sozialen Isolation, die Integration von Einwanderern, das Bauwesen, die Kontrolle durch das Gesundheitsamt, den Schutz von Kindern und Senioren, die Volksmärkte, die Erteilung von Genehmigungen und die Kontrolle vieler örtlicher, geschäftlicher und sozialer Aktivitäten und den Bürgerschutz.

Die neuen Zuständigkeiten der Regionen

Auf die regionale Selbstverwaltung werden diejenigen Zuständigkeiten der Selbstverwaltung der Präfekturen übertragen, welche effizienter auf Regionsebene auszuüben sind. Dasselbe gilt für Zuständigkeiten, die heute von der staatlichen Region übernommen werden, außer denjenigen, die einen rein staatlichen Charakter haben und bei der dezentralen staatlichen Verwaltung bleiben. Konkret werden Zuständigkeiten in den folgenden Bereichen auf die regionale Selbstverwaltung übertragen: a) Planung und Entwicklung, besonders die Verwaltung der regionalen Unternehmensprogramme, die Erarbeitung der Entwicklungsplanung für die Region und die Umsetzung der entsprechenden Maßnahmen; b) Infrastrukturen - Transporte - Kommunikation, insbesondere Projekte von rein regionalem Umfang, Erarbeitung von Studien zum Straßenverkehr, dem regionalen Straßennetz, Verwaltung von Projekten auf regionaler Ebene, Schiffsverbindungen, Häfen von regionaler Bedeutung; c) Umwelt und Klimawandel (Verwaltung von Festabfällen, Beaufsichtigung der Verwaltungsträger geschützter Bereiche von regionaler Bedeutung; d) Natürliche Ressourcen - Energie - Industrie; e) Handel, Tourismus und Beschäftigung; f) Bildung, Kultur und Sport (lebenslanges Lernen, Berufsausbildung und Weiterbildung); g) Landwirtschaft - Viehzucht und Fischerei; h) Bürgerschutz. Auf diese Weise wird die regionale Selbstverwaltung zum Hauptpfeiler der Entwicklungsplanung.

Die Neuorganisation der regionalen Dezentralisierung und der regionalen Selbstverwaltung wird vom wirtschaftlichen Entwicklungsstand des Landes, den allgemeinen Richtlinien der Raumplanung, dem internationalen Wettbewerb in der Entwicklung der Regionen und die bestmögliche Nutzung der Ressourcen aus der Regionspolitik der Europäischen Union vorgegeben. Die vorgeschlagenen Änderungen stehen im Einklang mit den Verfassungsvorschriften des Landes, den Entwicklungsprogrammen, die in Griechenland umgesetzt werden, den Regelungen der Strukturfonds der Europäischen Union und den Grundlinien der Raumplanung.

Mit den eingeführten Änderungen übernehmen die Regionen:

die Dienstleistungen und Zuständigkeiten der Selbstverwaltungen der Präfekturen, die abgeschafft werden, außer denjenigen, die an die Gemeinden übertragen werden. bedeutende Zuständigkeiten, die heute von der Staatlichen Region ausgeübt werden, mit Ausnahme derjenigen, die in den Händen der dezentralen staatlichen Organe verbleiben müssen, um die Einheitlichkeit der staatlichen Politik auf dem gesamten Hoheitsgebiet zu gewährleisten. Dies betrifft zum Beispiel die Bereiche Raumplanung – Bauwesen und die

Forst- und Einwanderungspolitik. Die Region wird zum Hauptpfeiler der Entwicklungsplanung, während ihr gleichzeitig eine Schlüsselrolle hinsichtlich der Arbeiten und Infrastrukturen zukommt. Grundvoraussetzung dafür sind die ausreichende Besetzung mit Personal, aber auch die Nutzung der Erfahrung und des Fachwissens, welche die entsprechenden Dienste der staatlichen Regionen bis heute gewonnen haben, von denen einige gemeinsam mit ihrem Personal und ihren Ressourcen auf die neuen Regionen übertragen werden.

Konkret werden Zuständigkeiten in den folgenden Bereichen auf die regionale Selbstverwaltung übertragen: a) Planung und Entwicklung, insbesondere die Verwaltung der regionalen Unternehmensprogramme, die Erarbeitung der Entwicklungsplanung für die Region und die Umsetzung der entsprechenden Maßnahmen; b) Infrastrukturen - Transporte - Kommunikation, besonders Projekte von rein regionalem Umfang, Erarbeitung von Studien zum Straßenverkehr, dem regionalen Straßennetz, Verwaltung von Projekten auf regionaler Ebene, Schiffsverbindungen, Häfen von regionaler Bedeutung; c) Umwelt und Klimawandel (Verwaltung von Festabfällen, Beaufsichtigung der Verwaltungsträger geschützter Bereiche von regionaler Bedeutung; d) Natürliche Ressourcen - Energie - Industrie; e) Handel, Tourismus und Beschäftigung; f) Bildung, Kultur und Sport (lebenslanges Lernen, Berufsausbildung und Weiterbildung); g) Landwirtschaft - Viehzucht und Fischerei; h) Bürgerschutz.